

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Poenæ faventis Hæreticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Privilegia circa absolutionem hæretici, non verò hæretici relapsi. Notat verò Peña apud Suarez l. c. priorem opinionem in praxi nullum habere locum, quia, qui est publicè correptus, semper ex praxi tribunalium facit abjuratorem generalem omnium errorum, quare, si relabitur in quamcunque hæresim, in abjuratam relabitur, atque ad eò relapsus sine dubio erit.

§. VI. De Cooperantibus cum Hæreticis.

Credens, Raptor, Defensor, Fautor Hæreticorum.

1. **C**redens est ille qui assentitur erroribus hæreticis. ut si quis etiam nesciens errorem particularem, dicat se credere, quod Hæreticus credit: ita Suar. de off. d. 2.1. sect. 2. n. 9. & d. 2.4. de fide, sect. 1. n. 2. Sanchez l. c. in Dec. cap. 10. Pen. 2. p. Director. q. 50. comm. 75. Farin. de hæresi, q. 181. n. 104. Hic autem, quamvis, verè sit hæreticus; jam enim assentitur implicite errori contra fidem, unde, & incurrit eandem prædictas penas, tamen hic ad majorem expressionem ponitur sub nomine credentis.

2. Receptor est is, qui hæreticum causa hæresis, fugientem, quocunque in loco, vel modo recipiat, seu abscondat, modò sciat, illum ob hæresim fugere.

3. Defensor est, qui vel hæretici etiam mortui errorem, vel hæretici personam ob causam hæresis defendit, ut si rationes afferat in favorem erroris, vel errorem, seu errantem hæreticum laudet, vel si dolo, potentia, muneribus, alià arte impediatur, hæreticus capiatur, vel curet ut captus fugiat. Ita Sanchez. *ibid.* n. 17.

4. Fautor est, qui similiter in causa hæresis hæretico favet, vel commissione, vel omissione. Primo modo esset, si illum domi quis abscondat, auxilium præbeat, ut fugiat, processum falsificet, vel celet, & similes, quamvis reducatur ad receptores, vel defensores, tamen majoris explicationis gratia etiam sub nomine fautoris designantur.

Secundo modo esset, si cum teneatur quis ex officio illum capere, indicare, punire; non capit, non indicat, non punit.

5. Dixi (ex officio) nam licet alii omnes non indicantes, & non capientes, cum possint, saltem quando ab Inquisitoribus id illis præcipitur, sub nomine fautorum comprehendantur, ex Pen. *cit.* q. 53. Sanchez. *cit.* n. 15. probabile tamen est in conscientia non esse ejusdem generis eos, qui ex justitia ad illas actiones non obligantur. Sic Farin. q. 182. §. 2. n. 36. Emeric. 2. p. q. 52. n. 3. Castro P. 1. tr. 4. de fide, d. 3. c. 5. num. 1. Et, v. g. quòd homo privatus delinquat, si non denuntiet hæreticum, non est tamen fautor ex injustitia: at officialis, seu, ut vocant, familiaris, putà Inquisitor si non puniat, cruce signatus si non denuntiet, erit fautor, quia ex officio, & justitia ipsis incumbit magis hæreticos corrigi, quam incumbat privatis. Hos omnes præditos à numero primo, uno verbo, vocabimus deinceps faventes hæreticis.

6. Nota autem tria. Primò si ejusmodi actiones cedant qualem in favorem hæresis; sed non à te fiant ob favendam hæresim, sed ut amico, vel consanguineo favereas, non es censendus favens hæretico. Ita Sanchez *cit.* cap. 10. n. 5. contra Castro Palaum *cit.* num. 9. Ratio est, quia verè hic non favet hæretico, ut hæretico, sed ut subiecto alterius obligationis humane; & per accidens est, quòd redundat in favorem hæresis. Si res sit dubia, an faveris ut amico, an non ut hæretico, vide *suprà*, lib. 1. cap. 3. §. 7. v. Hæreticus.

7. Secundo, si favor non habuit effectum: v. g. occultasti hæreticum in causa hæresis, ne caperetur; sed tamen captus est, eris censendus favens: Ita Castro Palaus *ibid.* n. 11. contra Bonacinam de censuris in particulari, disp. 1. q. 1. p. 3. n. 3. & Sanchez *ibid.* num. 9. Ratio est, quia ex parte tua posuisti totam protectionem; ergo absolute favens fuisi. Fateor, & hic opinionem Sanchez,

& modò num. precedente, opinionem Castro Palaus saltem propter eorum auctoritatem esse probabiles.

8. Tertio favor debet esse de vera hæresi, non verò de hæresi quomòdòcunque præsumpta: Ita Suar. *disp.* 24. de fide, sect. 1. num. 33. v. g. si favet quis excommunicato ob causam fidei non curanti per annum se ab illa abjuri, qui certè præsumitur in foro externo hæreticus, & verè, inquam, quis huic excommunicato, non erit in conscientia favens hæretico; quia verè is excommunicatus non est hæreticus. Idem dic de faventibus Maleficis, Beneficis, & similibus, quæ hæretici non sunt. Ita Sanchez. *cit.* num. 14.

Pæna faventium hæreticis.

Potissima pæna faventium hæreticis (utique etiam non denuntiatis in Bulla Cœnae num. 1.) est excommunicatio lata Pontifici reservata. Quòd si sic excommunicati denuntientur ab Ecclesia nominatim, ipsi verò per annum in ea infortuerint, ejus absolutionem non curantes, tunc incurrunt alias penas in jure latas, c. Excommunicatus. §. credentes, de hæresi. nempe infamiae, inhabilitatis ad officia, &c. quas vide apud citatos. Vide etiam aliqua huic facientia *suprà*, n. 15. & 16.

§. VII. De Libris Hæreticorum, & per occasionem de aliis libris prohibitis.

1. **E**xstant quatuor prohibitiones circa lectionem librorum.

Prima est in Bulla Cœnae de libris hæreticorum hæresim continentibus, vel de Religione tractantibus, de quibus *infra*, latè.

2. Secunda est Sixti V. *Cœli, & Terra*, qui sub excommunicatione latae sententiae Summo Pontifici reservata prohibet libros Astrologiae Judiciariae, seu divinationis de futuris contingentibus, libris, additque in hunc modum: *Mandamus ut contra scienter legentes, aut retinentes, libros & scripta hujusmodi, Inquisitores procedant.*

3. Tertia Clementis VIII. *in Judiciis prohibet*, & apud Azor. *tom. 1. lib. 8. cap. 16. quest. 14.* lege item Merollam *tom. 1. d. 2. cap. 2. coroll. 7. difficult. 4. num. 354.* qui sub eadem excommunicatione latæ; sed non reservata prohibet libros Hæresiarum, etiam non tractent de Religione, nec hæresim contineant, donec corrigantur: His addit libros eorum, qui sunt de hæresi suspecti, item Catholicorum, in quibus sunt aliquæ hæreses immixtæ, donec expurgentur: item Talmud, & alios libros Hebræorum, in quibus sit aliquid contra fidem, deuique Alcoranum Babilæe impressum.

4. Quarta Pauli V. *Cum sicut accepimus: initio expurgata Hispania, impressi anno 1612.* & Urbani VIII. *Cum sicut accepimus: initio ejusmodi expurgatorii impressi 1632.* qui pro Regnis Hispaniæ prohibet omnes libros damnatos, vel reprobatos ab ipso Summo Pontifice, vel Generali Inquisitione Hispanica, idque sub censura Pontifici, vel dicta Inquisitioni reservata, licet Merolla *loc. cit.* Azor. *loco citato*, q. 5. Bonacina *de conf. in partic. d. 1. quest. 2. par. 4. num. 2.* & Sanchez, *lib. 2. in Dec. c. 10. num. 26.* dicant, hanc excommunicationem non esse reservatam, quia scripserunt ante datas dictas constitutiones. Qui autem sint hi libri damnati, cum sint propè innumerabiles, cognosci poterunt ex ipso expurgatorio Hispanico, omnibus obvio.

5. Notat ex his rectè Bonacina *loco citato*, distinguere debere tres classes librorum. Primò libros hæreticorum hæresim continentem, vel de Religione tractantes, de quibus môx fusè. Secundò libros, vel scripta ob hæresim, vel falsi dogmatis suspicionem, qui prohibentur sub excommunicatione dicta num. 3. & pro Regnis Hispaniæ num. 4. Tertio libros alios præter dictos, inter quos numerantur libri ex professo tractantes de rebus obfœcenis, quorum lectio non prohibetur sub censura, sed solum